

Valladolid, el 1 de desembre del 1969.
Prof. Dr. Sebastià Mariner
M A D R I D

Amic Mariner:

Imagino quèdiràs quan vegis lletra meva quan no acostumo a escriure gaire. La veritat és que necessito que pensis un xic per mi i no em sé estar de demanar-t'ho.

Es tracta del següent: Tinc en estudi un extraordinari mosaic romà molt tardà, amb un gran tema dedicat a Aquiles quan està ficat en el gineceu de Lycomedes a Scyros i el traba Ulisses i s'el emporta a Troia. Bé, el tema està perfectament identificat. En tinc la major part de les fonts literàries, però em falta una versió castellana o francesa del poema de Statius, Aquilea, doncs només dispo de l'edició dels clàssics d'Oxford i el text té tanta substància que m'agradaria saber si el podria llegir un xic més fàcilment.

Bé, això com a primer. A més, en un altre mosaic que també estudio, d'art molt dolent, hi ha unes inscripcions que fan referència al mateix tema d'Aquiles, però em perdo en el moment d'intentar de traduir-ho i també interpretar-ho. El lleterero diu així:

T'en poso un millor dibuix apart, perquè et sigui més fàcil fer-te càrrec del conjunt.

Evidentment, hi ha un grup de personatges que poden tenir ~~la~~ mateixa inscripció: PYRRA El nom de Pyrra va ésser el que adoptà Aquiles quan estava vestit de noia -i amb nom de noia- al gineceu de Lycomedes.

2. ... I R C E D E I D A M I A , formen un altre grup. Podria conjecturarse (C)irce Deidamia? fent al·lusió a una Deidamia molt atractiva, com una encantadora o bruixa?

3. El reste de la inscripció, si podés ésser mètrica, la mesuraria així:

però em desconcerta la MOEDIA. Podria ésser MOENIA? La D, però, és clara! Sembla que està separada de ISTE per un punt. Tampoc m'explico OMNES VIRGINISQUE SUNT o bé OMNES VIRGINES QU(a)E SUNT, etc.

4. Penso que, abans de FILIUS, a la última ratlla hi ha les lletres

...IDIS FILIUS PRIAMI

EDIS " " potser Peridis filius

M'és molt difícil explicar les figures, perquè estan molt fetes malbé i no es veuen gens bé. Però en el dibuix que acompanyo intento explicar-ho un xic. Es tracta d'una escena que té dues columnes a cada costat, per tant un tema pictòric o de teatre. Una inscripció deu fer referència a PYRRA, doncs té sobre, una figura amb vestit femení. Al costat a la nostra dreta hi ha dues figures també amb vestit llarg, sembla femení, i a sota els noms .IRCE DEIDAMIA. I les dues ratlles de l'inscripció llarga estan en un cert ordre continu fet de fris de les escenes citades. Però això no constitueix més que el recuadre central de tot el mosaic que té al menys dues franjes tan gran o més que tot el quadre central, a cada costat. En els croquis que adjunto he esquematitzat.

Perquè no t'entretens una mica en pensar, hi i m. en dius alguna cosa? Si et pot ésser útil, el mosaic és del segle IV. I penso que els lletreros de sobre poden ésser només de dos noms de les figures o de les escenes, però que desde MOEDIA, les dues ratlles de baix poden tenir algun sentit literari. Potser quelcom elegiac? En fi, m'agradaria saber que en penses!

Perdona'm les molèsties. Redors als teus de part també dels de casa. Una abraçada del teu bon amic